

VAİZ
W.M. BRANHAM'DAN
VAAZLAR

"...borazanını çaldığı zaman,... " Vahiy 10:7

EASTER SEAL
Diriliş Mührü

Phoenix, AZ
Mart 10, 1965

Vol.65, No. 15

Diriliş Mührü

Bu öğretiş, kardeşimiz William Marrion Branham tarafından İngilizce olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin Arizona eyaletinde Phoenix şehrinde 10 Mart,1965 tarihinde akşam saatinde verilmiştir.Bu öğretiş için orijinal dilindeki tüm kelimeler ve cümleler hiçbir anlam bozukluğu yaratmaksızın titiz bir çalışma sonucunda tercüme edilmiştir.Tercüme edilmiş olan bu vaaz ve öğretişler,dünya çapında Mesih İmanlıları tarafından özgürce paylaşılabilir ve okunabilir.Telif hakları saklı kalmak kaydıyla, basılması ve çoğaltılması mümkündür.Herhangi bir bedel talep edilmeyecektir.

1. Bu bir ayrıcalıktır ve Phoenix'te burada Tam Gospel İşadamları Bölümünde bu doğum gününde bu sabah burada olmak, oh Rabbim bu dostluğun bir parçası olmak, onun küçük bir parçası olarak kabul bilmek kesinlikle. Ben ve kardeş Carl Williams ve eşi, kardeş Stromei ve platform, kardeş Shores, kardeş Outlaw, bakanlar burada ve selamlamak istiyorum hepinizi ey tüm iyi insanlar.
2. Geçen gün birisi bana " kaç yaşında olduğumu sordu ? " Ben de 26 yaşındayım dedim. Bu zamana dek Rabbe iyi şekilde hizmet edemedim ve tam itaatkar olamadım. Ama bundan sonra rab için yaşayacak ve yalnız O'na hizmet edeceğimi ifade ettim. Hamdolsun burada olmak gerçekten de çok güzel.
3. Ben her zaman bu güzel ifadelere ve işlere devam edeceğim, ve o söylediğimiz ilahi, o bizi rahatsız edecek bir şeyler yapacak olursa bazı şeyleri duyduktan sonra korkuyorum çünkü şimdi, biz, çok zamanınızı almak istemiyoruz; ve ben istedim bu toplantı zamanına buna birşey daha ekleyebilirsiniz dedim ve dua zamanını ve itiraf & tövbe fırsatını da vermek istedim.

4. Bu sabah şarkı söylüyorduk ve kardeşim, renkli gözlü kardeşim, bunu takdir etti. " Onun Gözleri Serçelerin Üzerindedir." Ve bu şarkı --- bir kız kardeş seslendirdi bu şarkı benim burada ilk defa söylediğim ve benim mesajıma yardımcı olacak bir ilahidir. Ben bir kez daha kayıt etmek istedim, ve ben bunu onayladım, "Ben O'na Kurtarıcı Aracılığıyla Seslenmek İstiyorum".
5. Şimdi önümüzdeki hafta yaklaşan toplantılar (tamam mı o söz?) hakkında bahsedeyim, Ben Paskalya Hizmetlerine Tabernacle'da başlıyorum sonraki Pazar --- Cumartesi gecesi, Pazar sabah ve tekrar Pazar geceleri için önümüzdeki hafta evde olmayacağım. Ve sonra tekrar California'a geri döneceğim. Kaliforniya çevresinde Bütün insanların, eminiz ki orada toplantıda var memnun olurdum. Ben Billy yanlış reklam gönderdi olduğunu düşünüyorum. O Biltmore Hotel, inanıyorum ki, bu olmak olduğunu söyledi, ama onlar alamadım ve bu Embassy Oteli'nde olmaktadır. üzerinde tam İncil'in insanların herhangi Yani bu şekilde üzerinde iseniz biliyorsun orada izin verir.
6. Daha sonra biz oradan geri geliyor, ve ben sonra Güney Afrika'ya gitmek istiyorum. biz orada yaklaşık üç ülkelerde Rabden büyük bir zaman bekliyordum, Güney Afrika için yelken bugün sadece bir ay. Bu nedenle kesinlikle dualarını istemek. Herhalde geri almak kadar Rab, bize gitmek için üzerinde taşır ise, artık görmek mümkün olmayacaktır. Sanırım geri döndüğüm zaman sizin için harika bir rapor olduğunu umuyorum.
7. Orada geçen sefer, Rab beni şimdiye kadar en büyük toplantı verdiğini düşünüyorum. Bunun için bir kez bir sunak çağrı --- şimdi bu kadarıyla otuz bin bir anda Mesih kabul olduğunu biliyorum "battaniye yerliler" --- dışındadır. Ve biz bir anda iyileşti yirmi beş bin hakkında olmuştu çünkü, fiziksel iyileşme anlamına düşündüm. Ve ertesi gün Sidney Smith Durban, bir belediye başkanı "ve pencereye git sokak iniyor bak," dedi. Ve sadece eski koltuk değneği ve şeylerin tam --- sadece yığılı kaldı. Kendi anadillerinde "Sadece İnan" şan, şehrin sokaklarında iniyor, (bir başka savaş gitmiş) yerliler arkasında geliyordu. Kalbim gibi heyecanlandım söyleyeceğim .... Eğer böyle bir şey gördüğünüzde, kardeş Shores, işinizi sonra boşuna değil hissediyorum. Bak, sen çalıştın.
8. Tanrım tekrar tekrar umuyoruz. Çünkü biz, ama oraya gidiyoruz biz Rabbinin gelen arıyoruz çünkü. şarkı söylediği gibi, biz o küçük kayıp koyunları dışında arıyorlar. Bu koyunların her biri kat olmak zorunda yakına kadar gelmeyecek. bu sonuncusu için de girene kadar Kapıyı kapatmak olmaz.
9. Ben hemen hemen söylemek için gidiyorum ne yazmak zorunda olanım. Ben zor hatırlıyorum, aşağı ve benzeri benim kutsal koymak bulmak büyük alıyorum beri. Ben asla bile aklımda elli kutsal hakkında sıraya olabilir eskiden ... içinden doğru aktarmak, ama onları gün geride kaba millik bir sürü var.

10. Bu yüzden Rabbin gelenini arıyoruz. Tanrı hepinizi korusun. Burada kalkıp sizce .... Burada oturup bu insanlar tanıklık duymak ve bunları düşünüyorum "Şimdi kalkıp ben bu konuda bir şeyler söylemek için gidiyorum." Ve, bunu söyleyerek bütün gün olurdu demek çok var. Ama kesinlikle hepinizi takdir ediyorum. Olabilir bu küçük bölüm sadece büyüyor.
11. Yüce Allah ve ölümden O'nu dirilttik bir kurban olarak bize O'nu verdi Yüce Rab, Rabbimiz İsa Mesih'in Baba, ve Rab ve Kurtarıcı, biz bu sabah buradayız var ki, bu ayrıcalık için sana minnettarız itfa edilmiş kavmin ile senin huzurunda ve arayan onun Bize saniye Kendisi şöyle almaya gelen muhteşem.
12. Tanrım, bize, senin çördük ile tasfiye aramızda günah söz konusu olursa. Ve biz, göksel baba, dua Sen aramızda her hasta kişi tedavi edecektir. orada olsaydın, şans eseri, o kim bu kadar ciddiyetle için yarışma olduğunu, Kutsal Ruh'un bu büyük vaftizi bilmez --- bir "olmazsa olmaz" bu son gününe Kutsal göre olduğunu söyleyerek, - dua, O, her bugün üzerimize düşecek ve bize vücuda yeniden vaftiz, ve de Baba olduğunu olanlar, getiririz sana Yüce Tanrımız.
13. Korusun bize senin sözünü okumak ve senin sözünü gerçek olanı konuşmak için çaba gibi. Bu vefasızlık olduğunu için ağzımızı kapatıp biz sana taahhüt olarak gerçek olanı ile kalplerimizi ve ağızları açık. almak için konuşmak ağzımıza ve duymak bizim kulaklar ve kalplerimiz kullanın. biz İsa'nın adına bunu sormak için, kimin böyle olmasını rütbesi vardır. Amin.
14. Ben İncil- Kutsal Kitaptan üç yerlerden okumak istiyorum. Bu işaret ediyorsanız, ve daha fazla bilgi için onları okumak kadar bunları yapmak istiyorum, çok onları işareti olsaydı mutlu olurdum. Okumayı gidiyorum yerler, Matta 28:1-10 ve sonra Vahiy 1:17-18, ve Romalılar 8:11
15. Eğer yer alıyorsanız olarak ve onu işaretleme Şimdi biz, Paskalya yaklaşıyor, ben önümüzdeki hafta en çok olduğunu düşünüyorum ... yılın her hafta en büyük tarihsel hafta. Ben, en güzel şey bu hafta, önümüzdeki hafta kutlayacak düşünüyorum şimdiye kadar dünya üzerinde gerçekleşen bu büyük olay oldu. Hiçbir şey onu aşmak sanmıyorum. "Peki, çarmıha büyüktü." Diyoruz ama birçok erkek hayatını kaybetti. Birçok erkek Rabbimizin aynı gün bile, çarmıha edilmiştir. Ama ölümden yükseldi sadece bir tanesi vardı. O imzalandı.

16. Şimdi Kutsal Kitap'tan okumak istiyorum. Okuyacağım ayetler bir Diriliş bayramı öncesi mesajı gibidir. Şimdi hep birlikte Matta 'dan 28.bölüm ilk 10 ayeti birlikte okuyalım.

Mat 28:1 Şabat Günü'nü* izleyen haftanın ilk günü*, tan yeri ağarırken, Mecdelli Meryem ile öbür Meryem mezarı* görmeye gittiler.

Mat 28:2 Ansızın büyük bir deprem oldu. Rab'bin bir meleği gökten indi ve mezara gidip taşı bir yana yuvarlayarak üzerine oturdu.

Mat 28:3 Görünüşü şimşek gibi, giysileri ise kar gibi bembeyazdı.

Mat 28:4 Nöbetçiler korkudan titremeye başladılar, sonra ölü gibi yere yıkıldılar.

Mat 28:5 Melek kadınlara şöyle seslendi: "Korkmayın! Çarmıha gerilen İsa'yı aradığınızı biliyorum.

Mat 28:6 O burada yok; söylemiş olduğu gibi dirildi. Gelin, O'nun yattığı yeri görün.

Mat 28:7 Çabuk gidin, öğrencilerine şöyle deyin: 'İsa ölümden dirildi. Sizden önce Celile'ye gidiyor, kendisini orada göreceksiniz.' İşte ben size söylemiş bulunuyorum."

Mat 28:8 Kadınlar korku ve büyük sevinç içinde hemen mezardan uzaklaştılar; koşarak İsa'nın öğrencilerine haber vermeye gittiler.

Mat 28:9 İsa ansızın karşılıklarına çıktı, "Selam!" dedi. Yaklaşıp İsa'nın ayaklarına sarılarak O'na tapındılar.

Mat 28:10 O zaman İsa, "Korkmayın!" dedi. "Gidip kardeşlerime haber verin, Celile'ye gitsinler, beni orada görecekler."

17. Vahiy 1.bölüm ayet 17 ve 18 ;

Vah 1:17 O'nu görünce, ölü gibi ayaklarının dibine yığıldım. O ise sağ elini üzerime koyup şöyle dedi: "Korkma! İlk ve son Ben'im.

Vah 1:18 Diri Olan Ben'im. Ölmüştüm, ama işte sonsuzluklar boyunca diriyim. Ölümün ve ölümler diyarının anahtarları bendedir.

Romalılar 8.bölüm ve ayet 11 ;

Rom 8:11 Mesih İsa'yı ölümden dirilten Tanrı'nın Ruhu içinizde yaşıyorsa, Mesih'i ölümden dirilten Tanrı, içinizde yaşayan Ruhu'yla ölümlü bedenlerinize de yaşam verecektir.

18. Şimdi burada Dirilişi görüyorsunuz değil mi ? Üniversitede, herkes gibi ben de gerçek mutluluğun ve gerçek özgürlüğün kaynağını bulmaya çalışmaktaydım. İsa Mesih'in yaşamlarını değiştirmiş olduğunu ileri süren küçük bir öğrenci grubuyla karşılaştım. Hakkında konuşmakta oldukları sevgiyi bana göstermiş olduklarından dolayı onları dinledim.

19. Şüpheli bir kişiliğe sahip olduğumdan İsa Mesih'in Tanrı'nın Oğlu olduğu, insanların günahları uğruna ölüp, gömüldükten üç gün sonra dirilmiş olduğu ve bu yüzyılda bile insanların yaşamlarını değiştirebileceği iddialarını entelektüel olarak bilimin ışığında incelemeyi kabul ettim.
20. İsa Mesih'in dirilişini açıklayamadığımdan Hristiyanlığın geçerliliğini ve doğruluğunu çürütemedim. "Yıllarca geçmiş zamanların tarihini araştırıp, tarihsel olayların delillerinin geçerli olup olmadığını inceledim. İnsanlık tarihinde Mesih'in ölüp dirilmiş olduğu gerçeğinden daha gerçek, tamamıyla inandırıcı delillerin bulunduğu başka bir tarihsel olayla karşılaşmadım."
21. Tüm delilleri bir araya getirecek olursak hiçbir tarihsel olayın Mesih'in dirilişiyle ilgili delillerden daha iyi bir delile sahip olmadığını görürüz.
22. Deliller dikkatlice, doğru bir şekilde ve tarih biliminin kurallarına göre tartılırsa, ilk Diriliş gününün sabahı İsa'nın öldükten sonra koyulmuş olduğu mezarın boş olduğu görülecektir. Bu bildiriye çürütecek hiç bir belge, arkeolojik kanıt veya tanıklık bulunmamaktadır.
23. Benim inancım, Kutsal Kitap'ta açıklanmış olduğunu düşündüğüm bir şeyle başlamış ve kökleşmiştir. Özellikle Yeni Antlaşma'yı incelerken İsa Mesih ile birlikte yaşamış olan kişilerin Yeni Antlaşma'yı yazdıklarını ve bu durumun güçlü bir delil oluşturduğunu gördüm.
24. İsa Mesih'in dirilişi üzerine incelemiş olduğum deliller İsa Mesih'in dirilişinin tartışılmaz bir gerçek olduğuna inanmaya itmiştir. Mahkemelerde kullanılan hukuk delilleri yasına göre, Mesih'in dirilişinin diğer olaylara oranla daha fazla tarihsel delillere sahip olduğu sonucuna varılmıştır.
25. Mesih, üçüncü gün dirileceğini önceden bildirmişti. Mesih'in iddiaları Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'da doğrulanmaktadır. İsa, Kudüs'e giderken on iki öğrencisini bir köşeye çekip: "kendisinin Yerusâlim'e gitmesi, ileri gelenler, başkâhinler ve din bilginlerinin elinden çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini öğrencilerine anlatmaya başladı."
26. Markos şöyle demektedir; "İsa, insanoğlunun çok acı çekmesi, ileri gelenler, başkâhinler ve din bilginlerince reddedilmesi, öldürülmesi ve üç gün sonra dirilmesi gerektiğini onlara anlatmaya başladı." Yuhanna da şu şekilde onaylıyor: "İsa şu cevabı verdi; 'Bu tapınağı yıkın, üç günde onu yeniden kuracağım.' Yahudiler; 'Bu tapınak kırk altı yılda yapıldı, sen onu üç günde mi kuracaksın?' dediler.

27. Ama İsa'nın sözünü ettiği tapınak kendi bedeniydi. Elçi Pavlus bu konuyu vurgularken şöyle demiştir: "Ölüler dirilmezse, Mesih de dirilmemiştir. Mesih dirilmemişse, bildirimiz de imanınız da boştur. Bu durumda Tanrı'yla ilgili tanıklığımız da yalan demektir. Çünkü Tanrı'nın, Mesih'i dirilttiğine tanıklık ettik.

28. Ama ölüler gerçekten dirilmezse, Tanrı Mesih'i de diriltmemiştir. Ölüler dirilmezse, Mesih de dirilmemiştir. Mesih dirilmemişse imanınız yararsızdır, siz de hâlâ günahlarınızın içindesiniz.

29. "Öyle görülüyor ki, Yeni Antlaşma'yı ilk kez okuma fırsatına erişen herkes, Yeni Antlaşma'da sağlam bir kökene dayanan tarihsel olayların gerçekleşmiş olduğunu görmüşlerdir."

30. Yeni Antlaşma daha da ileri gidip, diriliş olayının İsa Mesih'in Tanrı'nın Oğlu olduğunu bildirdiğini öğretir. Diriliş O kadar önemliydi ki, İsa tüm ihtimalleri göze almaya hazırды.

Kutsal Yazılar'da doğaüstü olan her şeyi eleştirmekte olan inançsız bir şüpheci bile diriliş olayının "sadece İsa'nın yaşamının değil, aynı zamanda Hristiyanlığın da dönüm noktası" olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.

31. "Diriliş olayı İncamızın geçerliliğini ve amacının gerçekliğini gösterir." İsa Mesih'in öldükten sonra dirileceği konusu üzerine birçok şey söylemiş olduğunu biliyoruz.

Tarihçilerin eserlerindeki çeşitli konulardan da göreceğimiz gibi, çarmıhı ilk kullananların Farmlar olduğu belirtilmese de, en yaygın kullananların Farmlar olduğunun üzerinde durulmaktadır.

32. Çarmıh uygulamasını en açık bir şekilde gösteren kaynaklardan birisi de Behistum Yazıtları'dır. Bu yazıtlarda, kralın ele geçirmiş olduğu eşkıya önderlerini nasıl çarmıha gerdiğini ayrıntılarıyla açıklamaktadır. Çarmıha gerilerek ölümün bu kadar yaygın olmasının sebebi, Farmların toprağı (yeri) kendi tanrılarına adanmış olmalarıdır.

33. Çarmıhta ölen kişi toprağı değmediğı için, yerin kirlenmesi söz konusu değildi. Büyük İskender çarmıh uygulamasını, Mısır ve Kartaca'da uygulayarak, Akdeniz dünyasına da tanıştırmış oldu. Roma'lılar ise bu uygulamayı Kartacalılardan almışlardır.

34. Çarmıhta ölüm en aşağılayıcı ve en zalim işkence yöntemlerinden biri olmuştu. Çarmıha gerilmenin “en zalim ve en korkunç işkence” olduğunu belirtirler. Bir başka Tarihçi şu yorumu yapıyor: “Hatta Roma’lılar bile çarmıhtakilere acımaktaydılar.”
35. Kudüs kuşatması sırasında Titus’un danışmanlarından birisi olan ünlü Yahudi tarihçi, birçok kişinin çarmıha gerilmesini görmüş ve bu tür ölümün “en kötü ölüm” olduğunu belirtmiştir. Kitabında, Roma’lıların Yahudi bir esiri çarmıha germe tehdidinden hemen sonra güvence alarak, bütün Yahudi birliği Roma’lılara teslim olmuştur.
36. Çarmıha gerilerek ölmek o kadar aşağılayıcıydı ki, Roma’lılar bu tür ölümü hiçbir zaman Roma vatandaşları için kullanmamışlardı. Çarmıha gerilme sadece isyan eden köleler veya diğer eyaletlerin suçluları için kullanılmıştır. Çarmıh genelde siyasi durumlarda kullanılmıştır.
37. Mesih’e karşı kullanılan suçlamalar çarmıhın kullanılma amacını gösteriyor: “O’nu şöyle suçlamaya başladılar: ‘Bu adamın ulusumuzu yoldan saptırdığını gördük. Sezar’a vergi ödenmesine engel oluyor, kendisinin de Mesih, yani bir kral olduğunu söylüyor.’”
38. Mesih’i suçlayanlar, Tiberius’un on yıl önce vermiş olduğu fermanı biliyorlardı. Bu fermana, göre bir yargıç Roma’ya karşı isyan edenlere anında çarmıh cezası verebilirdi. Yahudi ceza hukukunda çarmıha gerilme diye bir şey yoktu. Yahudilere göre ölüm cezası, “taşlayarak, yakarak, kafa kesmeyle ve boğmayla uygulanırdı.
39. Daha sonraları asarak idam etme cezasının uygulanmasına izin verildi. Yahudi yasasında “darağacında asılma” ölüm cezası olarak değil, taşlanarak öldürülmüş olan putperestlerin ve dini aşağılayanların cesetlerini aşağılama amacıyla uygulanırdı. Yasaya göre asılanların Tanrı’nın lanetine uğradıkları belirtilirdi. İster Roma’lı, ister Yahudi olsun çarmıha gerilme kişinin nasıl bir suç işlediğini gösterirdi.
40. Mahkeme tarafından çarmıh cezası verildikten sonra, suçlu mahkeme avlusunda bir direğe bağlanırdı. Daha sonra suçlunun üzerindeki elbiseler çıkarılıp bir cellat tarafından kırbaçlanırdı.
41. Sağlam bir sapı olan bu tür kırbaçlar,çeşitli uzunluklardaki dar kösele sırımlarından yapılırdı. Bu sırımlara keskin kemik ve metal parçaları eklenirdi.
42. Kendi yasalarına göre Yahudiler sadece kırk kez kırbaçlanabilirlerdi. Yasalara bağlılıklarıyla tanınan Ferisiler ise kendilerini otuz dokuz kırbaçla sınırlarlardı. Bunun sebebi de kırbaç sayısını yanlış sayıp kırk sayısını aşma korkusuydu. Böylece yasayı çiğnememiş oluyorlardı. Roma’lıların ise böyle sınırlamaları yoktu.

43. Öfkelerinden dolayı Yahudilerin sınırlamalarını görmezlikten de gelebiliyorlardı. İsa'nın kamçılanması durumunda da bu sınırlamaya aldırış etmemiş olmaları muhtemeldir.
44. Çarmıhın tıbbi etkilerini incelemiş olan ve kendisi de bir tıp doktoru kişi Roma'luların flagrum kamçılarının etkilerini şu şekilde anlatıyor: "Bu ağır kamçı tekrar tekrar büyük bir hızla omuzlara, sırtta ve bacaklara vurulurdu. Başlangıçta keskin sınımlar önce deriyi keserdi. Kırbaçlama devam ettikçe, kamçı sınımlarına bağlı keskin parçaların etkisiyle, derinin daha derinlerine inilmesine ve hızla indiği yerde büyük yarıkların açılıp kaslardan oluk oluk kan akmasına neden oluyordu.
45. Sınımlara bağlı metal parçaları, önce vurulan bölgenin derinden morarmasına, daha sonra da derinin açılıp kasların parçalanmasına sebep olurdu.
46. Roma'lı lejyon komutanının suçlunun ölmek üzere olduğunu gözlemlemesiyle de, kamçılama işlemleri durdurulurdu."
47. Üçüncü yüzyılın en ünlü tarihçilerinden olan, bu kişinin gözlemlerini şu şekilde onaylıyor: "Kırbaçlanan kişinin damarları açıkça ortaya çıkardı ve kan içindeki kişinin kasları ve kemikleri görünürdü." Kişinin kırbaçlandıktan sonra "bedeninin şiştiğini ve kan içinde kaldığını" belirtiyor. Ayrıca kırbaçlama işleminden hemen sonra, kişinin alçaltılması ve kendisiyle alay edilmesi de gelenekselleşmişti.
48. Roma'lı askerler İsa Mesih'i kamçladıktan hemen sonra, O'nu aşağılamaya başlamışlardı. İsa'nın sırtına mor bir esvap giydirip başına da "dikenden bir taç" takıp onunla alay etmişlerdi.
49. Çarmıha gerilmeye hükmedilmiş bir suçlunun, çarmıhının bir parçasını haçlanacağı yere kadar kendisinin götürmesi gerekiyordu. Suçlunun kollarının gerildiği bu tahta parçasının ilginç bir tarihi var. Araştırmalar şunu ortaya koyuyor: Latince'de furca adı verilen ters v şeklinde bir odun parçası bulunup suçlunun kollarına bağlanırdı. Furcanın uç kısmı haçlanacak kölenin boynuna yerleştirilir ve kolları da iki uca bağlanırdı.
50. Bu şekilde köle mahalle mahalle dolaştırılıp işlediği suçu sokaklarda ilan ederdi." Furca adı verilen v şeklindeki odun parçası her zaman bulunamadığından uzun bir tahta parçası kullanmaya başladılar. Bu tür tahta parçaları genellikle kalın kapıları sürgülemek üzere yapılan tahtalardandı.

51. Bu tür tahtalara patere yani, açılmak adını veriyorlardı. Bu patibulumların ağırlıkları yaklaşık kırk kilo kadardı ve suçlunun omuzlarına bağlanırdı. İnfazın gerçekleştirileceği yere varılınca, hükümlü kişi, çarmıha ya çivilenir ya da iplerle bağlanırdı.
52. Birçokları ellerin ve ayakların çarmıha çivilenmesinin tarihsel geçerliliğini sorgulamıştır. Bu şüphenin sebebi, tarihte bununla ilgili hemen hemen hiç bir kanıtın olmayışındır. "Toparlamak istersek, çarmıha gerilmiş kişinin ayaklarının çiviyle delinmiş olduğu hakkında hayret verici şekilde çok az delil vardır." Devamında da suçlunun ellerinin ve ayaklarının çarmıha iplerle bağlandığını söylemektedir.
53. Çivilerin kullanıldığı bir çarmıh efsane olarak sayıldı. Çivilerin eti parçalayacağı ve bir bedeni çarmıhta taşıyamayacağına inanılırdı. Kudüs'ün hemen kuzeyinde dört tane mağara mezar keşfedildi. Defin odalarına götüren ön avlulardan oluşan onbeş tane kabir buldular ve bunların içinde de otuzbeş kişinin kemikleri vardı.
54. Birçoğunda nem kemiklerin korunmasında yardımcı olmuş. Beş tanesinde zorbalıkla ölüm keşfedildi: birisi topuzla, birisi okla ve diğeri de haçlanarak öldürülmüştü. İskelet kalıntıları incelendi.
55. İçerdiği çömlerden i.s. birinci yüzyıla tarihlendirilmiş olan birinci mezar , birkaç lahit içeriyordu. Lahit dört'te, bir yetişkin adamın ve bir çocuğun kemikleri bulundu. On yedi santimlik büyük bir çivi topuktan geçirilmiş ve her iki bacak da kırılmıştı. Bunu şöyle raporladılar: "Her iki topuk da büyük demir bir çivi tarafından delinmiş ve bacağın baldır kısmı kasıtlı olarak kırılmış olarak bulundu. Ölüm haçlanma sebebiyle olmuş."
56. Mesih'in zamanından yapılmış olan bu keşifle, Yeni Antlaşma'da geçtiği gibi, idam edilen kişilerin tahta çarmıha çivilenmesi metodu sadece edebi kanıtlarla değil, kesin arkeolojik kanıtlarla da kanıtlanmış oldu.
57. Dört numaralı lahitte bulunan kemikler, Yeni Antlaşma'daki başka bir bölümü onaylamaktadır: "Bunun üzerine askerler gidip birinci adamın, sonra da İsa'yla birlikte çarmıha gerilen öteki adamın bacaklarını kırdılar. İsa'ya gelince O'nun ölmüş olduğunu gördüler. Bu yüzden bacaklarını kırmadılar."

58. sonuç olarak, ölen bu kişinin her iki bacağının daha fazla acı çekmemesi için bilerek kırıldığını ve çarmıha gerilirken birbirine bitştirilmiş olan bacaklara yapılan darbe, kırık sağ baldır kemiklerinin üzerinden soldakine sert ve şiddetli bir şekilde zarar verdiğini söylemişti.
59. Yine burada, bacakların kırılması konusundaki Yeni Antlaşma bölümlerini destekleyen somut kanıtlar vardır. Bacakların neden kırıldığını anlamak için infazın anlamını araştırmak gerekir. Askerler bileklerdeki gerilmeyi hissederek bu noktaya ağır bir çivi çakarlardı. Daha sonra bacaklar bir araya getirilip aralarından büyük bir çivi geçirilirdi. Dizler hafifçe sola bükülür ve bir oturak, kurbanın kalçaları için çarmıha eklenirdi. Bu lahitteki cesette şunu gözlemledikler “Ayaklar neredeyse paralel birleştirilmişti, her ikisi de topuklarından aynı çiviyle mıhlanmıştı, bacaklar bitişik, dizler birleştirilmiş, sağ diz sol dizin üstüne oturtulmuştu.
60. Beden bükülmüştü; kollar yanlara açılmış, her biri kolun dirsekle bilek arasındaki bölümü bir çivi tarafından delinmişti.” Bir çarmıha germeyi bitirmenin genel yöntemi “bacakları kırmak” olarak bilinmektedir. Bu kurbanın boğulmamak için, kendini bacaklarıyla yukarı itip nefes almasını engellemek için, bacaklarının kırılmasından oluşuyordu.
61. Kollar yoruldukça kaslar üzerinde büyük kramp nöbetleri olmaya başlar. Çok kötü ağrılar başlar. Kişi kramplar nedeniyle kendini yukarı itemez duruma gelir. Kollarından asınca, göğüs boşluğundaki kaslar felç olur ve yan kaslar hareket edemez. Ciğerlere hava çekilebilir ama nefes verilemez. İsa kısa bir nefes alabilmek için kendini yukarı kaldırmaya çalışmak için savaşımaktadır.
62. Sonunda, karbondioksit ciğerlerde ve kanda birikir ve kramplar kısmen azalır. Aralıklı olarak nefes almak ve yaşam veren oksijeni içine çekmek için kendini yukarı itmeye gücü yeter. Bir süre sonra beyne ve kalbe yetersiz kan gitmesinden dolayı çöküş başlar. Bunu önlemenin tek yolu kurbanın kendisini yukarı itmesidir. Çünkü böylece bedeninin üst kısımlarında kanın bir derece daha dolaşmasını sağlayabilir.
63. Yetkililer çabuk ölüm olmasını ya da eziyeti durdurmak isterlerse, kurbanın bacakları dizlerinin altından bir sopa ile kırılırdı. Bu göğüs bölgesindeki kasları rahatlatmak için kendisini yukarı itmesini engelliyordu. Ardından, ya çabuk boğulma ya da kalp yetmezliği gelirdi. Mesih’in olayında, O’nunla birlikte haçlanan diğer iki hırsızın bacakları kırılmıştı ama Mesih’ininkiler kırılmamıştı; çünkü cellatlar O’nun zaten ölmüş olduğunu görmüşlerdi.
64. Cellatlardan biri Mesih’in böğrüne bir mızrak soktu ve “hemen kan ve su aktı.” (Yuhanna 19:34) orada “kalbi çevreleyen koruma zarından sulu bir sıvının çıkışı” vardı.

65. "Biz, bu yüzden, 'Mesih'in bilinen boğulma sebepli çarmıh ölümünden çok, şok nedeniyle kalbin zayıflaması ve kalbin perikard bölümündeki bir sıvı tarafından kalbin büzülmesinden dolayı öldüğü sonucuna vardık."
66. Sağlığı yerinde olan insanlarda yirmi ya da otuz cc'ye kadar az miktarda perikardiyal sıvı bulunmaktadır. Perikardı ve kalbi delen bir yaradan su olarak tanımlanabilecek yeterli derecede sıvının akması muhtemeldir. Perikardiyal boşluk yaklaşık beşyüz cc kadar taze kan karışmış sıvıyla doludur.
Ölüm o kadar anidir ki, kişinin öldüğünü görmek çok nadirdir.
Bu olayların büyük çoğunluğu, kalp duvarının tamamının yırtılmasıyla ve çokça hemopericardia üretimiyle olmuştur.
67. Kurban çarmıha gerildikten sonra, çarmıhın tepesine onun işlemiş olduğu suçun açıklaması yerleştirilirdi. Mesih'in olayındaki bu yafta şöyleydi: "Nasıralı İsa, Yahudilerin Kralı."
Geleneklerine göre Romalı askerler genellikle kurbanın giysilerini bölüşürlerdi.
Gerçi Mesih'in olayında sadece tek bir parça vardı. Bu yüzden kura çektiler.
Pilat, İsa'nın bedeni Aramatyalı Yusuf'a verilmeden önce, Mesih'in öldüğüne dair bir belge istedi. Dört cellat O'nun öldüğünü onayladıktan sonra Mesih'in çarmıhtan indirilmesine izin verdi.
68. Mesih'in zamanında çarmıhta infazın hızlı ve verimli bir şekilde yapıldığı epeyce iyi biliniyordu. Doğrudur, çarmıhtan indirilmiş ve hayatta kalmış bir kurban hakkında yazılmış bir olay vardır. Romalı general Titus'tan onların cezalarının ertelenmesini ister ve hemen ardından çarmıhlarından indirilirler.
69. Buna rağmen kısa bir süre önce çarmıhlanmış olmalarına rağmen, üç kişiden ikisi yine de ölür. Bununla birlikte İsa'nın olayında kırbaçlanma ve bitkinlik gibi fazladan komplikasyonlar vardı, göğüs kafesini ve muhtemelen kalbini yırtan büyük mızraktan bahsetmedik daha. Romalılar çarmıha germe konusunda acımasız bir biçimde hızlı ve verimliydi: Kurbanlar ölümden kaçamazdılar.
70. Mesih'in bedeni, özel bir mezar alanında, sağlam bir kayaya oyulmuş yeni bir mezara yerleştirilmişti. Yahudi mezarlarının genellikle yaklaşık birbuçuk metre yüksekliğinde bir girişi vardı. Dirilişten sonra kadınlar mezarın açılmış olduğunu gördüklerinde paniğe kapıldılar ve kaçarak İsa'nın öğrencilerine anlattılar. Petrus ve Yuhanna mezara koşular ve İncil'in belirtmiş olduğu gibi Yuhanna eğilerek mezara girdi, çünkü giriş sadece birbuçuk metre yüksekliğindeydi.

71. Cüce değildi ve bir baş ağrısı olsun istemiyordu.

O devirdeki bir çok mezar defin odasına götüren bir avluya sahipti. Defin odasının merkezindeki dikdörtgen çukur, birisinin dik durabilmesini sağlardı. Odanın etrafında üstüne bedenin konulduğu bir kaç sedir bulunurdu. Genellikle de yastık gibi yükseltilmiş bir kısım olurdu.

72. Eski mezarlarda yiv olurdu, ya da oluk, onları mühürleyen taşı tutmak için öne doğru eğilirdi. Oluk öyle bir dizayn edilirdi ki, en düşük kısmı girişin tam önünde olurdu. Taşı geride tutan blok kaldırıldığında, taş aşağıya yuvarlanarak girişin önüne yerleşirdi. Mesih'in gömülme işlemlerinin Yahudi geleneklerine göre yapıldığı konusunda Yeni Antlaşma çok açıktır.

73. Çarmıhtan indirilmiş ve bir çarşaf ile örtülmüştü. Yahudiler bedenin çarmıhta bütün gece boyunca kalmaması konusunda kurallara çok bağlıydılar: Eğer gece boyunca asılı bırakılırsa, emirler çiğnenmiş olur. Çünkü şöyle yazılmıştır, bedeni bütün gece ağaçta kalmasın ve mutlaka aynı gün gömülsün, çünkü Tanrı'ya küfrettiği için asılmıştır – neden asıldığını söylüyormuş gibi? – Çünkü Tanrı'nın adına sövdü ve Tanrı'nın adına saygısızlık edildi.

74. Beden hemen gömülme işleminin yapılacağı yere nakledilirdi. Mesih, çarmıha gerildiği Golgota'ya yakın bir yerde, şahsi bir mezara nakledildi.

Defin için bedeni hazırlarken, Yahudiler ölüyü mezar odasında taş bir masa üzerine yerleştirirlerdi. Beden öncelikle sıcak suyla yıkanırdu.

75. Ölüyü temizlemek için gereken suyun ısıtılması gerekmektedir. Cesedin yıkanması töreni bir kişi tarafından tek başına yapılmamalıdır, bu bir çocuk olsa bile. Aynı şekilde ölü en az iki kişi tarafından hareket ettirilmelidir. Ceset bir tahtanın üzerine ayakları kapıya doğru yatırılır ve üzeri temiz bir çarşaf ile örtülür... Ceset baş kısmından ayaklarına doğru ılık suyla yıkanır. Bu işlem yapılırken ağız kapatılır ki içine su kaçmasın.

76. Önce, ölü sırt üstü yatırılır; daha sonra sağ tarafına doğru kaldırılır, böylece sol tarafı ve sırtının bir kısmı yıkanır. Daha sonra sol tarafına doğru kaldırılarak, aynı işlem sağ tarafına ve sırtının kalan kısmına uygulanır ve sonra da yine sırt üstü yatırılır.

77. Bazı durumlarda tırnaklar kesilir ama genellikle özel bir çeşit iğneyle temizlenir. Kişinin saçları hayattayken nasıl idiye o şekilde yapılır...
Bu tören yapılırken bazı ayetler töreni yönetenler tarafından ezbere okunur ve şöyle tamamlanır: 'Üzerinize temiz su dökeceğim, arınacaksınız. Sizi bütün kirliliklerinizden ve putlarınızdan arındıracağım.'
78. Ölünün bedeninin üzerine konulduğu tahta temizlenir. Etrafa dökülmüş olan bütün sular, kimsenin üzerinden geçmemesi için temizlenir. Tahtanın devrilmesi çok tehlikelidir ve bunun sonucu olarak üç gün içinde birisi ölebilir.
79. Yeni Antlaşma'nın doğruladığı gibi temizlemeden sonra, bedeni çeşitli türdeki hoş kokulu baharatlarla hazırlamak bir gelenektir.
Mesih'in olayında elli kilo baharat kullanılmıştı. Bunu abartılı olarak nitelendirenler olabilir ama bir lider için bu çok fazla bir miktar değildi. Örnek olarak, İsa'yla aynı zamanda yaşamış olan seçkin Yahudi alimlerinden gösterilebilir.
80. Tarsuslu Saul onun nezareti altında çalışmalar yapmıştı.Öldüğünde elli kilo baharat kullandılar. Yahudi tarihçi, Herod öldüğünde baharatları taşımak için beşyüz hizmetçinin gerektiğini yazmaktadır.Yani sonuç olarak, elli kilo baharat sıradışı bir şey değildi.
81. Bedenin bütün parçaları düzeltildikten sonra, cesede beyaz ketenden yapılmış mezar elbisesi giydirilirdi. Kıyafette en ufak bir süs ya da leke olamazdı. Mezar keteni kadınlar tarafından birbirine dikilirdi. Düğüm atılmasına izin verilmezdi.
82. Bazıları için bunun anlamı; ölünün aklını "yaşamın kaygılarından kurtarmak", başkaları içinse bunun anlamı; ruhun sonsuzluk boyunca devamını sağlamaktı. Hiç kimse üç ayrı giysi parçasından daha azıyla gömülemezdi.
83. Mesih'in kıyafetinin defin işleminde kullanılan kıyafet olduğuna bir çokları tarafından inanılmaktadır. Bu noktada, aloe olarak bilinen bir ağacın parçalarının dövülerek toz haline getirilmesiyle oluşan hoş kokulu baharatlar, reçine olarak bilinen yapışkan bir maddeyle karıştırılırdı.
84. Ayaklardan başlayarak keten kumaşla bütün bedeni sarmalıyorlardı. Katlar arasına yapışkan maddeyle karıştırılmış baharatları koyuyorlardı. Koltuk altları sarılıp kollar aşağı indirilerek, boyuna kadar sarmalama işlemi yapılırdı. Baş ayrı bir parçayla sarmalanırdı.

85. Elli - ellibeş kilo arasında bir kaplama olduğunu tahmin ediyorum.
Kullanılan reçine öyle bir maddeydi ki, bedene sıkıca yapıştırdı ve böylece mezar kıyafetleri kolayca çıkarılamazdı.
86. Matta, yazılarında çok büyük bir taşın mezarın girişine yuvarlandığını yazmaktadır.
Markos, taşın aşırı derece de büyük olduğunu söylemektedir. Günümüz dilinde şöyle derdik: “Vay be, şu koca taşa bir bak!” taş, ne kadar büyük bir taşıtı?
87. Matta’da, parantez içinde şöyle bir ifade bulunmaktadır: “O oraya yatırıldığında, o (Yusuf) mezarın girişine *yirmi adamın yerinden oynatamayacağı* bir taş koydu.”El yazmalarının kopyalanmasındaki kurallar göz önüne alındığında bunun önemi anlaşılmaktadır. Kopya çıkaran kişi kendi yorumunu vurguladığında, kendi düşüncesini orijinal yazıya eklemeyip, bunu yazının kenarına yazması bir gelenektir.
88. Bu yüzden birisi şöyle bir sonuca varabilir: Yazıya eklenen şey, Mesih’in zamanına daha yakın bir zamandaki bir yazıdan bile alınmış olabilir. Muhtemelen ilk yüzyıl el yazmalarından olabilir. Daha sonra Mesih’in mezarının girişine konmuş olan taşın aşırı büyüklüğü karşısında etkilenmiş olan bir görgü tanığı tarafından bu cümle yazılmış olabilir.
89. Eğer bütün kanıtlar dikkatlice ve adilce incelenirse; tarihsel araştırma ilkelerine göre İsa’nın gömüldüğü mezarın, ilk Diriliş sabahında boş olduğu sonucu gerçekten haklı çıkar.Bu iddiayı çürütebilecek en ufak bir kanıt bile edebiyat kaynaklarında,yazı biliminde ya da arkeolojide halen bulunamamıştır.”
90. İki bin yıl sonra bile insanlık, boş mezarı ve İsa Mesih’in diriliş görünüşlerini unutmuş değil. Eğer Mesih ve O’nun dirilişinin etrafındaki olaylara nedenler bulmak istiyorsanız,önceden kestirilemeyen bazı etkenlerle uğraşmanız gerekir. Yahudiler ve Romalılar, İsa’nın ölü ve mezarda olduğundan emin olmak için aldıkları önlemlerle kendilerini kandırmışlardı demek isteyebilirsiniz.
91. Bu “güvenlik önlemleri”; yargılama, çarmıha germe, gömme işlemleri, mezara yerleştirme, mühürleme ve Mesih’in mezarında nöbet tutma, eleştirilenlerin Mesih’in ölümden dirilmediğini savunmalarını çok fazla zorlaştırmıştır.
92. İlk belli olan etken, Roma İmparatorluğu’nun gücü ve otoritesi adına konmuş olan mührün kırılmış olmasıydı. Mührü kırmanın sonuçları çok şiddetliydi. Roma İmparatorluğu’nun istihbarat örgütü, sorumlu kişi ya da kişileri bulmak için hemen görev başına çağrılırdı. Yakalandıklarında, bu otomatik olarak baş aşağı çarmıha germe cezasına çarptırılmaları anlamına geliyordu.

93. Bağırsakları boğazlarına gelirdi. Bu yüzden insanlar mührün kırılmasından korkarlardı. Elçiler bile korku belirtileri gösterdiler ve kendilerini gizlediler. Petrus dışarı çıktı ve Mesih'i üç kere reddetti.
94. Diriliş'ten sonra belli olan diğer bir etken de, boş mezardı. Mesih'in elçileri Atina'ya ya da Roma'ya, Mesih'in ölümden dirildiğini yaymak için gitmediler; eğer öğretileri yanlış olsaydı, mesajlarının kabul görmeyeceği yer olan Kudüs şehrine geri döndüler. Eğer mezar boş olmasaydı, diriliş Kudüs'te bir an için bile iddia edilemezdi.
95. Hıristiyanlık ilk olarak nerede başladı? Buna verilecek cevap şu olmalı: 'Dünyadaki tek bir noktada – Kudüs şehrinde.' Eğer İsa'nın mezarı hâlâ dolu olsaydı, bu başlaması gereken en son yer olurdu. Çünkü birisinin ölü İsa'yı göstermesi, O'nun varsayılan dirilişiyle alevlenmiş, yeni başlamış olan Hıristiyanlığın kalbine kazık çakardı."
96. Diriliş gününden sonraki yedi hafta boyunca Kudüs'te olanlar, sadece İsa'nın bedeninin, Yusuf'un mezarında olmamasıyla olabilir. Eğer İsa'nın bedeni mezarda olsaydı, Tapınak kurumu, Aramatyalı Yusuf'un mezarına kısa bir gezinti yapıp, delil üzerindeki örtüyü kaldırarak, Hıristiyanlığı kolayca durdururdu. Bunu yapmadılar, çünkü mezarın boş olduğunu biliyorlardı. Yetkililerin Elçilerin bedeni çaldığı şeklindeki açıklamaları, mezarın gerçekten boş olduğunu kabul etmeleri anlamındadır.
97. Boş bir mezarın olduğu gerçeğini kabul eden hem Roma hem de Yahudi kaynakları bulunmaktadır. En kuvvetli tarihsel kanıtlardan olan düşmana ait bir kaynaktan olumlu bir delil. Bunun asıl anlamı; eğer bir kaynak, kendisinin taraf olmadığı bir gerçeği kesinlikle kabul ederse, o zaman bu gerçektir.
98. Mezarın boş olduğunu iddia eden ilk karşı görüş, bedeni elçilerin çaldığı görüşüdür. Sanhedrin'in üyelerinden olanın ileri sürdüğü fikre göre, ilk Hıristiyanlık hareketi Tanrı tarafından yapılmıştır; eğer mezar boş olmasaydı ya da Sanhedrin Mesih'in bedeninin nerede olduğunu bilseydi bunu yapamazdı.
99. Yahudi yetkililerinin boş mezar hikayesini etkisiz hale getirmek için, O'nun takipçilerinin bedeni çalmış olduğu iddiasıyla Akdeniz dünyası boyunca özel temsilciler gönderdiklerini naklettiler. Eğer mezar dolu olsaydı, neden Yahudi yetkilileri Roma'lı nöbetçilere rüşvet verip "çalınmış beden" açıklamalarını yayma gereği duymuş olsunlar?
100. Eğer Hıristiyanlar ve onların Yahudi düşmanları, mezarın boş olduğu konusunda görüş birliğindeyseler, mezarın tarihsel bir gerçek olarak boş olduğu gerçeğini kabul etmek dışında bir seçeneğimiz kalmamaktadır.

101. Mesih'in ölümden dirilmemiş olduğunu varsayalım. Yazılı kayıtlarda bulunan yüzlerce kişiye görünüşünün sahte olduğunu varsayalım. Ortaya bir soru atmak istiyorum.
102. Sizce bu kadar iyi ilan edilmiş olan bir olayda bir tarihçinin, bir şahidin, bir muhalifin Mesih'in bedenini mezarda gördüğünü tarihsel kayıt olarak kaydetmesimantıklı olmaz mıydı: 'Dinle, mezarı gördüm – boş değildi! Bak, oradaydım, Mesih ölümden dirilmedi. Aslında Mesih'in bedenini gördüm.'
103. Konu diriliş karşıtı tanıklığa gelince tarihin sessizliği sağır edicidir.Eğer bütün kanıtlar dikkatlice ve adilce incelenirse, tarihsel araştırma ilkelerine göre, İsa'nın defnedildiği Aramatya'lı Yusuf'un mezarının, ilk Diriliş sabahında boş olduğu sonucu gerçekten haklı çıkar.
104. Bu iddiayı çürütebilecek en ufak bir kanıt bile edebiyat kaynaklarında, yazı biliminde ya da arkeolojide halen bulunamamıştır.
105. Boş mezar, günümüze kadar yalanlanamamıştır. Boş mezar, Mesih İsa'nın dirilişinin sessiz tanığıdır.
106. O Pazar sabahı mezara yaklaşan insanları ilk etkileyen şey, mezarın girişinin önünde bulunan bir buçuk ile iki ton arasındaki taşın tuhaf pozisyonuydu. İncil'deki bütün yazarlar büyük taşın hareket etmiş olduğundan bahsetmektedirler.
107. Matta 27'de "Mezarın girişine büyük bir taş yuvarlayıp..." denmiştir. Burada yuvarlamak için kullanılan Grekçe kelime, kulio kelimesidir. Markos aynı kök kelimeyi kulio kullanmıştır. Aslında Markos, onaltıncı bölümde, taşın dirilişten sonraki konumunu açıklamak için bir edat eklemiştir.
108. Grekçe'de, İngilizce'de olduğu gibi, bir fiilin yönünü değiştirmek ya da etkisini arttırmak için bir edat eklenir. Markos "yukarı ya da yukarıya doğru" anlamına gelen "ana" edatını ekledi. Böylece "anakulio" şu anlama gelebilir: "Bir şeyi yokuş yukarı ya da yukarı eğimli bir yere yuvarlamak."
109. Markos için, bu fiili kullandığına göre, mezarın kapısına doğru inen bir yokuşun ya da eğimin olması gerekiyordu.
110. Aslında, taş o kadar "yokuşun yukarısında" bulunuyordu ki, Luka aynı kök kelimeyi kulio kullanmıştır. Fakat farklı bir edat eklemiştir; apo. Bu, Grekçe sözlüklere göre, "belli bir uzaklıkta" anlamındaki "bir şeyden ayrılma" demektir.

111. Bu bağlamda apokulio bir objeyi başka bir objeden “ayırma” ya da “uzaklaştırma” anlamında yuvarlamak anlamındadır.Şimdi, taşın mesafe anlamında uzaklaştırıldığını gördükleri “şey” nedir? Markos onaltıya geri dönelim. Pazar sabahı kadınlar mezara geliyorlardı.
112. “Bekle bir dakika! Neden bu kadınlar Pazar sabahı mezara geliyorlardı?” diyebilirsin.Sebeplerden birisi, bedeni kefenin üzerinden baharat ve parfüm karışımıyla meshetmek içindir.
113. Bir başkası “Neden Roma’lı güvenlik görevlileri mezarı korurken gelmek istemiş olabilirler?” diye sorabilir. Bu çok basit. Kadınlar görevlilerin bedeni incelemediklerini ve mezarı Cumartesi öğleden sonraya kadar mühürlediklerini bilmiyorlardı. Cuma günü bedenin özel bir gömülme alanında hazırlandığını izlemişlerdi.
114. Beytanya’nın dış mahallesinde oturuyorlardı ve bu yüzden Roma’lıların ve Yahudilerin Mesih’in gömülme alanına fazladan güvenlik yerleştirdiklerini bilmiyorlardı. Kadınlar “Aralarında, ‘Mezarın girişindeki taşı bizim için kim yana yuvarlayacak?’ diye konuşuyorlardı.” Burada “giriş” için Grekçe kelimeyi kullandılar. Mantıklı, değil mi?
115. Ama, oraya vardıklarında, “o kocaman taşın yana yuvarlanmış olduğunu gördüler” ve burada Grekçe’deki “giriş” kelimesini kullanmamışlar, taşın mezardan yana yuvarlandığını belirtmişler. Böylece apokulio burada mezardan belli bir mesafede anlamına gelen uzakta anlamında kullanılmış.
116. Aslında bu taş, mezardan yokuş yukarı öyle bir pozisyondaydı ki, Yuhanna başka bir kelime kullanmak durumunda kalmış: Airo “bir şeyi kaldırıp başka yere taşımak” anlamına gelmektedir. Şimdi, size şunu soruyorum, eğer elçiler mezara girmek isteseydi, sessizce muhafızların etrafında dolaşıp taşı kenara yuvarlayarak bedeni çalmaktansa, neden birisinin taşı kaldırıp uzağa taşımış görüntüsü veren bir pozisyona, bütün girişi kaplayan bir buçuk ile iki ton arasındaki taşı yokuş yukarı hareket ettirmiş olsunlar.
117. Askerlerin taşın hareket ettiğini duymamaları için sağır olmaları gerekirdi.Roma’lı askerler kaçtılar. Sorumluluklarındaki alanı terk ettiler. Bunun iyice açıklanması gerekmektedir, çünkü Roma’lıların askeri disiplini olağanüstü iyiydi. Gözcünün düşmanla işbirliği yapması , askerlikten kaçma, birisinin kolunu kaybetmesi veya zarar vermesi
118. Savaş zamanı itaatsizlik, sur veya kale duvarını aşip geçmek, ayaklanma başlatmak, bir subayı korumayı reddetmek,veya ordugâhı terk etmek, askerlik yapması gereken kişinin görevden kaçması, cinayet, yüksek rütbeli birisine el sürmek veya bir generale hakaret etmek, diğerlerine örnek olacak bir kaçışa liderlik etmek, düşmana planları ifşa etmek

119. Asker arkadaşlarından birisini kılıçla yaralamak, geçerli bir sebep olmadan kendisini işe yaramaz duruma getirmek veya intihara kalkışmak, gece nöbetini terk etmek, Yüzbaşının malzemelerine zarar vermek veya cezalandırılırken onunla tartışmak, nöbet yerinden kaçmak ve huzuru bozmak.
120. Bu listeye “uyuya kalma” da eklenebilir. Görevini yerine getirmemiş olan asker belli değilse, o zaman nöbetçi taburun görevini yerine getirmemesi yüzünden ölümle cezalandırılacak olanı seçmek için kura çekilirdi.
121. Askere ölüm cezası verme şekillerinden birisi de, onu soyup giysileriyle tutuşturulmuş olan bir ateş içinde canlı canlı yakılmasıydı. Bütün birlik, başlarındaki bu tehditle kesinlikle uyuya kalamazdı. Eğer mezar boş olmasaydı, askerlerin yerlerini hiçbir zaman terk etmeyecekleri ve de başkâhine gitmeyecekleri gerçeğine, Roma disiplin ve güvenliğinin tarihi tanıklık etmektedir.
122. Komutanlarının gazabından ve ölüm ihtimalinden olan korkuları, işlerinin en ufak detaylarına çok dikkat etmeleri anlamına geliyordu. Roma’lıların askeri disiplinlerini dikkatlice incelemiş olanlar, cezalandırılma korkusunun (özellikle gece nöbetlerinde) görevde kusursuz dikkati sağladığını söylemektedir.
123. Eğer taş kolayca mezarın bir yanına yuvarlanmış olsaydı, ki bu mezara girmek için gerekliydi, o zaman askerlerin nöbetteyken uyumuş olmaları suçlamaları ve ağır bir cezaya çarptırılmaları haklı olurdu.
124. Eğer askerler depremin mührü kırdığını ve titreşimden dolayı taşın yana yuvarlanmış olduğunu söyleyerek itiraz etselerdi, korkaklık olarak
125. Adlandırılabilir bir harekette bulduklarından dolayı yine de cezalandırılmaya maruz kalırlardı. Ama bu ihtimaller olayda geçmiyor. Başkâhinin askerleri cezalandırmasını imkansız kılan bazı inkar edilemez kanıtlar vardı. Yahudi yetkilileri olayın geçtiği yeri ziyaret etmiş ve taşı incelemiş olmalılar.
126. Adamların taşın hareket ettirilmesine izin vermelerinin bir insan için imkansız olduğunu taşın pozisyonundan anlamış olmalılar. Hiçbir kıvrak insan zekası bir cevap ya da iftira bulamazdı. Yahudi yetkililer böylece askerlere rüşvet verdiler ve bir şeyleri örtbas etmeye çalıştılar.

127. Edebi anlamda, bütün karşı iddialara rağmen, insanı hayrete düşüren bir olaydan dolayı mezar boş değildi. Mezarı ziyaret ettikten ve taşın yuvarlanmış olduğunu gördükten sonra, kadınlar koşarak geriye döndüler ve elçilere anlattılar.
128. Ondan sonra Petrus ve Yuhanna koşmaya başladı. Yuhanna koşarken Petrus'u geçti, mezara vardığında içeri girmedi. Eğilip içeriye baktı ve o kadar şaşkıncu bir şey gördü ki, hemen inanmaya başladı.
129. İsa'nın bedeninin yatmış olduğu yere doğru baktı. Orada bir vücut şeklinde, hafifçe içe çökmüş ve bir tırtılın kozası gibi bir kefen vardı. Herhangi birisinin iman etmesi için bu yeterliydi! Bunu hiçbir zaman unutmadı.
130. Elçiler'in aklına takılan ilk şey boş mezar değildi. Onların aklına takılan şey, bozulmamış bir şekilde ve pozisyonda duran kefendi.Tarihteki bir olayı incelerken, olaylar hakkındaki gerçekler yayınlandığında, olaya karışmış olan ya da şahit olmuş olan yeterli sayıda insanın yaşıyor olup olmamalarını araştırmak önemlidir. Bu yayınlanan raporun doğruluğunu ispatlamak için yararlıdır. Eğer kişi sayısı tatmin ediciyse, olay açık olarak tespit edilebilir. Örneğin, eğer hepimiz bir cinayete tanık olursak ve polis raporu bir hafta içinde uydurulmuş yalanlardan oluşursa, şahit olarak hepimiz bunu yalanlayabiliriz.
131. Bir olay hakkında bir kitap yazıldığında, eğer olaylar kayda alınırken olaya yeterli sayıda şahit olmuş ya da olayda rol almış kişiler raporun yazıldığı sırada yaşıyorsa, raporun içeriğinin tutarlılığı onaylanmış olur. Mesih'in dirilişinden sonra kişilere görünmesi incelenirken çok önemli bazı etkenler gözden kaçmıştır.
132. Bunlardan ilki, o ilk Pazar sabahından sonraki Mesih'i gören büyük sayıdaki insanların tanıklığıdır.Mesih'in dirilişinden sonraki ilk kayıt Pavlus tarafından tutulmuştur.Elçi, Mesih'in bir keredede beşyüz'den fazla kişiye görüldüğü gerçeğini okuyucularına bildirmektedir.
133. Pavlus onlara, bu insanların büyük bir kısmının yaşıyor olduğunu ve sorgulanabileceklerini hatırlatıyor.
134. Tarihsel bir kanıt olarak listeye özel bir yetki veren şey, bahsedilen beşyüz imanlı kardeşin büyük çoğunluğunun hâlâ yaşıyor olmasıdır. Aslında Pavlus'un söylemek istediği şudur: 'Bana inanmıyorsanız, onlara sorabilirsiniz.' Olaydan sonraki otuz yıl içerisinde samimi kabul edilen bir mektuptaki böyle bir iddia, yaklaşık ikibin yıl önce olanlar için oldukça güçlü bir kanıttır.
135. Şimdi, ölümünden ve gömülüşünden sonra kendisini dirilmiş olarak gören beşyüz kişiyi ele alalım. Bu kişileri bir mahkeme salonuna koyalım.

136. Eğer bu beşyüz kişiden her biri, sorguya çekilmeleri de dahil, sadece altı dakika boyunca tanıklık etmiş olsalardı, bunun elli saatlik ilk elden görgü tanıklığı olacağıının farkında mısın? Bu tanıklığa diğer bir çok görgü tanıklarını ekleyerek tarihteki en büyük ve en taraflı mahkemeyi elde edersiniz.
137. Mesih'in dirilişten sonraki görünüşlerinin çeşitli yerleri ve insanları içermesi sıklıkla gözden kaçan ikinci etkidir. Bu görünüşlerin bire bir aynı olmaması dikkate değerdir. Onlardan herhangi ikisi bile birbirine tam olarak benzememektedir. Mecdelli Meryem'e olan görünüş sabahın erken saatlerinde oldu;
138. Emmaus'a giden yolculara öğleden sonra; elçilere de muhtemelen hava karardıktan sonra göründü. Meryem'e açık havada göründü. Meryem O'nu gördüğünde yalnızdı. Elçiler bir arada bulunuyorlardı. Pavlus, Mesih'in bir kerede beşyüz'den fazla kişiye aynı anda görüldüğünü yazmıştır.
139. Tepkiler de çeşitliydi. Meryem duygularına yenik düşmüştü, elçiler korkmuştu. Tomas, Mesih'in dirilmiş olduğu gerçeğinden inatla kuşkulandımaya devam ediyordu. İsa kendisini açıkça gösterdiğinde, Tomas O'na tapındı. Her bir durumun kendine özgü bir ortamı ve karakteristik özellikleri vardı. Bu ortam ve özellikler dirilen Rab'bin bazı farklı niteliklerini açığa çıkardı.
140. Hiç kimse, hiçbir şekilde O'nun görünüşlerinin birbirine benzediğini söyleyemez. Mesih'in görünüşlerini yorumlamak için çok önemli olan üçüncü bir etken de, O'nun düşmanlarına ve inananlara da görünmüş olmasıdır.
141. Mesih'in ölümünden ve gömülmesinden sonra sadece arkadaşlarına ve takipçilerine görüldüğünü yazanları ve söyleyenleri gördüm.
142. Bunu kullanarak görgü tanıklarının anlattıklarının ezici etkilerini hafifletmeye çalışıyorlardı. Fakat bu doğrultudaki bir düşünüş o kadar gülünç ki, yorumlanmayı çok az hak ediyor.
143. Hiçbir yazar ya da aydın Tarsuslu Saul'u Mesih'in bir takipçisi olarak kabul etmez. Gerçekler tam tersini göstermekte. Mesih'i hor gördü ve Mesih'in takipçilerine eziyet etti. Mesih'in ona görünüşü Pavlus için hayatını altüst eden bir deneyimdi.
144. O sırada Pavlus bir elçi olmamasına rağmen, daha sonra diriliş gerçeğinin en büyük tanıklarından biri oldu. Mesih'in kardeşi Yakup'u düşünün. İncil'deki kayıtlar imanlı olmadığından bahsediyor. Diriliş sonrası Yakup kardeşinin takipçisi olmuş ve zulüm gören Hıristiyanlar takımına katılmıştır.

145. Neden? Davranışlarında böyle bir değişime sebep olan neydi? Tarihsel açıklamalar İsa'nın Yakup'a da görüldüğü şeklindedir. Mesih'in sadece kendi takipçilerine görüldüğü tartışmaları büyük çoğunlukla uydurmalardan gelmektedir ve uydurma tartışmalar tehlikeli olabilir. O'nun diri olarak kendilerine görünmüş olduğu bazı kişilerin de iman etmiş olabileceği aynı ölçüde mümkündür.
146. Bu olay Kudüs'teki birçok kâhinin iman etmesini de açıklıyor. Gerçeklerden haberdar olanlar Mesih'in sadece "önemsiz bir kaç kişiye" görünmüş olduğunu söyleyemez.
147. Mesih'in ilk olarak Elçiler'e değil de kadınlara görünmüş olması diriliş gerçeğini doğrulayıcı bir olaydır. Herhalde bu olay Mesih'in yakın çevresi olan elçiler için utanç kaynağı olmuş olmalıdır. Muhtemelen kıskanmış bile olabilirler. Bununla birlikte Yahudilerin resmi kanıt prensiplerine göre kadınların tanıklık etmesi geçersizdir.
148. Kadınların mahkemede tanıklık etme hakları yoktu. O zaman; Onbirlerin ilk tepkilerinin şüphe ve inanmama olması anlaşılabilir. Eğer diriliş kayıtları uydurma olsaydı, en azından ilk şahitler olarak kadınlar hiçbir zaman bu hikayeye katılmazlardı.
149. Tarihçinin amacı, önyargılı fikirlerden ve onlardan kendi beğenisine göre ayarlanmış bir tarih inşa etmek değil, aksine, en iyi kanıttan tekrar oluşturma ve kanıtın kendini anlatmasına izin vermek olmalıdır.
150. Kanıta mümkün olduğunca dürüstçe ve adilce yaklaşılmalıdır. Önyargılı fikirlerle ve sonuçlarla araştırmamıza haksız hüküm vermemeliyiz.
151. Bir çok teori, İsa Mesih'in dirilişinin sahte olduğunu göstermeye çalışırken gelişmiştir. Bu teorilerle ortaya çıkan bir çok insanın herhalde iki beyni vardı. Biri kayıp, diğeri de kayıp olanı arıyor. Tarihçilerin bazı fikirlerini yaratabilmek için, tarih karşıtı olmaları gerekmektedir.
152. İlk diriliş gününde olanlar gözden geçirildiğinde, iki ilkeyi göz önünde bulundurmak gerekiyor. Birincisi, Mesih'in dirilişini oluşturan bütün etkenlerle ilgili teoriler ve alternatif açıklamalar hesaba katılmalıdır. Kanıtların bir bütün olarak göz önünde bulundurulması gerektiği vurgulanmalıdır.
153. Bu tanıklığı oluşturan etkenlerin biri ya da diğerleri üzerinde alternatif açıklama bulmak nispeten daha kolaydır. Ama böyle açıklamalar, tanıklıktaki diğer etkenlerle de uyuşmadığı sürece değersizdirler. Birçok farklı teori, ki bunlardan bazıları akla yatkın bir şekilde delilin bazı bölümlerine uygulanabilir

154. Ama anlaşılabilir bir şekilde uyuşmazlar, bütüne uyan o tek açıklamaya alternatif oluşturamazlar.Tarihteki olayları tarihsel olarak incelerken uygulanması gereken ikinci anahtar ilke, kanıtı önyargılı bir sonuca zorla itmek değil, kanıtın kendi kendine konuşmasına izin vermektir.
155. Tarihçinin amacı, önyargılı fikirlerden ve onlardan kendi beğenisine göre ayarlanmış bir tarih inşa etmek değil, aksine, en iyi kanıttan tekrar oluşturma ve kanıtın kendini anlatmasına izin vermek olmalıdır.
156. Şimdi, bu iki ilkeyi göz önünde bulundurarak, Mesih'in dirilişinin çevresindeki olayların açıklamaları olarak, öne sürülmüş olan çeşitli teorilere bakalım. İki temel alternatif var. Mesih'in ölümü, gömülmesi ve dirilişiyle ilgili olanların ya doğal ya da doğaüstü bir açıklaması var. Üç gün sonra Mesih'in mezarı ya doluydu ya da boştu.
157. Beş tane doğal-açıklama teorisi bulunmaktadır. Her biri üç gün sonra Mesih'in mezarının hâlâ dolu olduğunu ve dokunulmamış olduğunu iddia etmektedir.Her şeyi açıklamak için ortaya atılan ilk teorilerden biri mezarın bilinmediği teorisi dir. Bilmediğimiz bir gerçek, büyük ihtimalle elçiler de daha iyisini bilmiyorlardı-
158. Mesih'in bedeninin muhtemelen cellatlar tarafından çarımıhtan indirildikten sonra bir yerlere atılmış olmasıdır. İdam edilen kişinin yeni bir mezara konmasındansa, bir çukura atılması daha muhtemeldir.Bu teoriyi oluşturabilecek sebeplerden birisi, çarımıha gerilenlerin toplu bir çukura atıldığına yıllarca inanılmasıydı. Kudüs'ün dışındaki bir aile kabrinde bulunan bir ceset kalıntıları, doğrudan bu teorinin kalbine saplanmaktadır.
159. Çünkü cesedin ait olduğu kişi, çarımıha gerilmişti. Daha sonra da bir kabre gömülmüştü.Bu teori ayrıca Mesih'in gömülmesi ve diriliş sonrası olaylarının açık tarihsel gerçeğini tamamıyla yok saymaktadır. Yusuf'un, bedeni kendi mezarına götürdüğünü İncil kayıtları göstermektedir. Bu toplu bir mezar yeri değildi. Mesih'in bedeni, Yahudilerin gömme adetlerine göre hazırlanmıştı.
160. Kadınlar mezarın karşısında oturup ayrıntıları izledi.Eğer bazı açıklanamayan sebeplerden dolayı elçiler ve kadınlar Mesih'in yattığı mezarın yeri bilmiyor olsalardı bile, kesinlikle Yusuf biliyordu.
161. Onun kendi özel mezarıydı. Bilinmeyen mezar teorisi yukarıda bahsettiğimiz her iki tarihsel araştırma gerçeklerine uygulanmada başarısız olmaktadır. Ayrıca, Romalılar mezarın nerede olduğunu biliyordu. Oraya askeri bir birlik yerleştirmişlerdi.

162. Diğer bir iddiaya göre; Kadınlar Mesih'i kutsamak için Pazar sabahı geri geldiklerinde, yanlış mezara gitmişlerdi. Bu teoriyi öne sürenlerden birisi şöyle diyor: Kadınların, Aramatya'lı Yusuf'un, Rabbin bedenini gömdüğünü gördükleri mezarın, ziyaret ettikleri mezarın olduğu konusunda tamamiyle emin oldukları ciddi bir şüphe konusudur.
163. Kudüs'ün çevresi birçok taş mezarla doludur ve dikkat edilmezse bunların birbirinden ayırt edilmeleri çok zordur... Gömülme sırasında mezara çok yakın oldukları çok, kuşkuludur... Muhtemelen belli bir mesafeden izliyorlardı ve Aramatyalı Yusuf elçi olmaktan çok Yahudilerin bir temsilcisiydi.
164. Eğer böyleyse, bir taş mezarı yakınındaki başka bir mezardan ayırt edebilecek çok az imkanları vardı. Bundan dolayı, yanlış mezara geldikleri ihtimali dikkate alınmalıdır ve bu önemlidir, çünkü mezarın kapandığını gördüler, açık buldular...
165. Eğer aynı mezar değil idiyse, bütün olaylar bir sıraya giriyor. Kadınlar sabahın erken saatlerinde İsa'nın mezarı olduğunu sandıkları mezara gelmişlerdi. Kapalı bir mezar bulmayı umuyorlardı, ama açık bir mezar buldular ve genç bir adam... yapacakları işleri tahmin edip yanlış yere geldiklerini söylemeye çalıştı.
166. 'O burada değil', 'O'nu yatırdıkları yeri görün' dedi ve muhtemelen diğer mezarı işaret etti. Ama kadınlar yapmak istediklerinin ortaya çıkmasından korktular ve kaçtılar...
167. Bu, bizim iki araştırma ilkemizin gereksinimlerini karşılayamıyor. Öncelikle bütün kanıtları inkar ediyor. Ayrıca teori, delilleri tamamiyle önyargılı fikirlere göre oluşturuyor. Örneğin; onlara göre mezardaki genç adam kadınlara şöyle demektedir: O burada değil ama O'nu yatırdıkları yeri görün.
168. Yazının tamamı şöyledir: Çarmıha gerilen Nasıralı İsa'yı arıyorsunuz. O dirildi, burada yok. İşte O'nu yatırdıkları yer. Olmayan gerçeklerle, edebi ya da tarihsel, her ne olursa olsun "yanlış mezar" teorisi yandaşları meleğin söylediklerini çarpıtmaktadırlar.
169. Melek şöyle demişti: "O dirildi, burada yok." Bu parçanın dahil edilmesi için gerekli olan edebi kanıt, Yeni Antlaşmadaki herhangi bir bölüm kadar kuvvetlidir. Her ne kadar yanlış mezar teorisi akıllıca gelse de, bu teori "O dirildi" cümlesini keyfi olarak dışarıda bırakmaya dayanıyor.
170. Bu kadınlar yetmişiki saatten daha az bir süre önce İsa'nın bedeninin gömüldüğü yeri dikkatlice öğrenmişlerdi (Matta 27:61; Markos 15:47; Luka 23:55). Bu halka açık bir mezarlıktan çok, şahsa özel bir mezar yeri idi. Sizce, siz ya da ben, ya da o kadınlar, ya da akıl sahibi herhangi birisi çok sevilen birisinin yattığı yeri bu kadar çabuk unuttur mu?

171. Yanlış Mezar teorisine inanmak için sadece kadınların değil, Petrus ve Yuhanna'nın, Yahudi Sanhedrin ve Romalılar tarafından takip edilen Yahudilerin de yanlış mezara gittiklerinin söylenmesi gerekir.
172. Ayrıca o zaman askerlerin ve mezarın sahibi olan Aramatya'lı Yusuf'un da yanlış mezara döndüklerini de söylemek gerekir. Ve son olarak, meleğin de yanlış mezarda görüldüğünü söylemek gerekir. Bu kadar saçma bir teoriye inanmak epey inanç (ya da kör inanç) gerektirir.
173. Bazıları diriliş kayıtlarının Mesih'in zamanından yıllar sonra ortaya çıkmış efsaneler olduğunu iddia etmektedir. Gerçekte bu imkansız olurdu.
174. Diriliş kayıtları, orijinal görgü tanıkları tarafından yayılmış ve yazılmıştır. Pavlus, orijinal görgü tanıklarından yaklaşık beşyüz'ünün halen yaşadığını yazmıştır. Eğer İncil'deki kitapları, diriliş olayından ikiyüz ya da üçyüz yıl sonrasına tarihlendirmek mümkün olsaydı, o zaman bu teori akla yatkın olabilirdi.
175. Ama gerçekler açısından bakıldığında bu, dibi olmayan bir kovaya benzemektedir. Birçokları, Yeni Antlaşma yazılarını İsa'dan yüz yıl sonrasına tarihlendirmeye çalıştılar ama çok kötü bir şekilde başarısız oldular. Hristiyanlığın Diriliş efsanesinin uzun bir zaman zarfında planlandığı ya da olaydan uzun yıllar sonra yazılmış olduğu iddiaları gerçek dışıdır.
176. Yeni Antlaşma eleştirilerinin çoğunu analiz eden bir kişi şöyle yazmıştır: Sadece tarihsel metotlardan ve perspektiften uzak bilginler böyle bir spekülasyon ağı kurabilirler.
177. Bazı eleştirmenler bununla İncil'i kuşatmaya çalışmaktadır. Analizcinin kendi sonucu şöyledir: yirmi yıldan elli yıla kadar geçen zaman, temel içerikte ve İsa'nın söylemiş olduğu herhangi bir kelimedede bir bozulmanın olması için çok kısadır.
178. Şöyle bir sonuca varmaktadır: "Görgü tanıklarının kendileriyle görüşürken, efsanelerden bahsetmek anlamsızdır."Dördüncü "dolu mezar" teorisi, Mesih'in bedeninin mezarda çürüdüğü ve O'nun dirilişinin ruhsal olduğu teoridir.
179. Yahudilerin bakış açısıyla bedensiz bir ruhsal diriliş, hiç bir şekilde diriliş olamaz. gözlemlerine göre Yahudilik'te "şu oldukça kesindir ki, Yahudilerin genel diriliş beklentileri aslında mezara yerleştirilmiş olan bedenın aynı şekilde geri gelmesini kafalarında canlandırmalarıdır.

180. Şunu anlatmak istemektedir: “Genellikle akılda canlandırılan, bazen Yunan fikirleriyle bağdaştırılan ruhsal bir diriliştir...”İsa’nın kendisi “ruhsal diriliş” teorisini tamamıyla yok etmiştir. Öğrencileri O’nu gördüklerinde çok şaşırılmış olduklarından, bir ruh gördüklerini sandılar.
181. İsa onları azarladı; “Ellerime, ayaklarıma bakın; işte benim! Dokunun da görün. Hayaletin eti kemiği olmaz, ama görüyorsunuz, benim var.”
182. Daha sonra, takipçileriyle balık yiyerek kemik ve etten oluştuğunu göstermeye devam etti. Matta, İsa’yı gördüklerinde ayaklarına sarıldıklarını ve O’na tapındıklarını yazmaktadır. Bir ruhun ayaklarına sarılamazsın!
183. Bu açıklama bizim iki araştırma prensibimizi tamamen inkâr etmektedir. Bu durumun etkenleri teoriye uymaya bile yanaşamıyorlar ve ne olduğu hakkında önyargılı bir sonuca zorlanıyorlar.
184. İlk dönem Hristiyanlarının böyle bir hikayeyi uydurmuş olmaları ve İsa’nın bedenini göstererek iddialarını çürütebilecek olan insanların arasında bunu yaymaları, inanılabilirlik sınırlarının dışında kalmaktadır.
185. Eğer mezarın boş olduğu bütün merak edenler için bir gerçek olduğu tespit edilmeseydi,Diriliş, Kudüs’te tek bir gün, tek bir saat bile tutunamazdı.Şimdi boş bir mezar gerçeğine dayanan doğal açıklamalarla ilgilenmemiz gerekmektedir.
186. Mesih’in çarmıha gerilişi, ölümü ve gömülmesinden sonraki Pazar günü,mezarın boş olduğu tamamen bellidir. Yahudi liderler yıllar boyunca bir çok şeyle suçlandılar, ama aptallık nadiren bu suçlamalardan biriydi.
187. Konsül ve başkâhinler, hem yetenekli konuşmacılar hem de pratik politikacıları. Pilatus’u idare etmekte ustaydılar. Eğer Mesih’in bedeninin yerini biliyor olsalardı, Mesih’in takipçileriyle uğraşmak çok az yetenek gerektirirdi. Mesih’in takipçileri dirilişi yaymaya başladığında, Mesih’in bedeni hâlâ mezarda olsaydı, bütün Yahudi yetkililerinin yapması gereken tek şey bedeni ortaya çıkarmak olurdu.
188. Elçiler sonsuza kadar susturulmuş olurdu. Bunun yerine, Yahudi yetkilileri onları zorla Yüksek Kurul’un önüne getirterek, dirilmiş Mesih iddialarını yaymayı hemen durdurmaları için ölümle tehdit ettiler. Yahudiler, Mesih’in bedenini ortaya çıkarmakta güçsüzlendi. Boş bir mezardan çıkmış bir cesedi ortaya çıkaramadılar.
189. Dirilişten önce Mesih’in bedeninin en son O’nun düşmanları ve Roma’lı askerlerin elinde olduğu unutulmamalıdır. Araştırmacı bir doktor,birçoklarının Mesih’in gömüldüğü yer olduğuna inandıkları,

190. Kudüs'teki Bahçe Mezar'da görevlidir. Onun gözlemlerine göre; "Yahudi yetkilileri, Elçilerin diriliş vaazları karşısında çok öfkelenmişlerdi. Yayılmasını engellemek için ellerinden geleni yaptılar ama uğraşları boşunaydı. Eğer Mesih'in bedeni Aramatya'lı Yusuf'un koyduğu yerde hâlâ duruyor olsaydı, elçilerin iddialarını çürütmek için
191. İsa'nın mezarını açıp, kendisine Mesih diyen kişinin haçlanmış bedenini dışarı çıkarıp, halka göstermekten daha basit ne olabilirdi? bu görüşe derin bir gözlem ekleyelim: Şu kolayca gözden kaçmıştır ki, diriliş vaazları aracılığıyla Hristiyanlığa dönen binlerce kişinin tamamı ya Kudüs'te oturuyorlardı, ya da ziyaretçiydiler.
192. Bu insanlar hemen şehir duvarlarının dibinde olan bir bahçeye, bir kaç dakikalık yürüyüşle giderek, bunu yalanlayabilecek iken, devrim şeklindeki öğretisi kabul etmişlerdir. Yalanlamak bir yana dursun, her biri bunu büyük bir heyecanla uzak diyarlara kadar yaymışlardır.
193. Bu ilk Hristiyanlar boş mezarın bir kanıtıdır, çünkü eğer İsa'nın bedeni hâlâ mezarda olsaydı hiç bir zaman O'nun öğrencisi olmazlardı. Kudüs'ün merkezindeki bir sekreter, öğle yemeği tatilinde mezarın boş olup olmadığını onaylayabilir ya da inkar edebilirdi. Eğer, hem Yahudilerde hem de Hristiyanlarda, mezarın boş olduğu hakkında ikna edici bir kanıt olmasaydı
194. Dirilmiş Mesih iddialarından hiç birisi bir dakika bile sürmezdi. Boş mezar; "inkar etmek için fazla adı çıkmış" bir mezardı. Bir ifadeye göre: "Eğer mezarın boş olduğu bütün merak edenler için bir gerçek olduğu tespit edilmeseydi, diriliş Kudüs'te tek bir gün, tek bir saat bile tutunamazdı."
195. Tarihsel açıdan şöyle bir gözlemde bulunuyor: Eğer bütün kanıtlar dikkatlice ve adilce incelenirse, tarihsel araştırma ilkelerine göre, İsa'nın gömüldüğü mezarın ilk Diriliş sabahında boş olduğu sonucu gerçekten haklı çıkar. Bu iddiayı çürütebilecek en ufak bir kanıt bile edebiyat kaynaklarında, yazı biliminde ya da arkeolojide halen bulunamamıştır.
196. Boş mezara dayanan teorilere bakarken, tarihsel araştırmanın iki ana ilkesini hatırlayalım:Açıklama diriliş olaylarını çevreleyen bütün etkenler için geçerli olmalıdır ve kanıtlar, bazı önyargılı sonuçlara uymaya zorlanmamalıdır.
197. Boş mezar teorilerinin ilki ve en ünlülerinden birisi, İsa'nın bedeninin öğrencileri tarafından çalındığı ve diriliş öyküsünün uydurulduğudur. Bu teori Matta tarafından bile yazılmıştır. Bu o kadar yanlış ki, İsa'nın öğrencileri bunu çürütmeye bile çalışmadılar. şöyle yazıyor

198. Nöbetçi askerlerden bazıları kente giderek olup bitenleri başkâhinlere bildirdiler. Daha önce gördüğümüz gibi Roma'lı askerler hemen Yahudi başkâhine gittiler. Eğer Pilatus'a gitseydiler, başlarının belaya gireceğini biliyorlardı. Yahudi başkâhinin vali üzerinde politik etkisinin olduğunu biliyorlardı. Bu durum, mezarı koruyanların Tapınak askerleri olmadığını göstermektedir. Başkâhin bir yalanı yaymaları için kendi adamlarına rüşvet vermezdi. Basitçe "Yapın, yoksa kelleniz gider!" emrini verirdi.
199. Matta şöyle devam etmektedir: "Kadınlar daha yoldayken, nöbetçi askerlerden bazıları kente giderek olup bitenleri başkâhinlere bildirdiler. Başkâhinler, ileri gelenlerle birlikte toplanıp birbirlerine danıştıktan sonra, askerlere yüklü para vererek dediler ki,
200. Siz şöyle diyacaksınız: 'Öğrencileri geceleyin geldi, biz uyurken O'nun cesedini çalıp götürdüler.' Eğer bu haber valinin kulağına gidecek olursa biz onu yatıştırır, size bir zarar gelmesini önleriz.
201. Böylece askerler parayı aldılar ve kendilerine söylendiği gibi yaptılar. Bu söylenti Yahudiler arasında bugün de yaygındır." Justin, bir eserinde hâlâ bahsedilen hikaye hakkında konuşmaktadır: "... bir İsa, Celileli bir sahtekâr; haçlamış olduğumuz kişi; ama çarmıhtan indirildikten sonra yatırıldığı yerden,
202. Mezardan öğrencileri geceleyin onu çaldılar ve şimdi ölümden dirildiğini ve cennete yükseldiğini öne sürerek insanları kandırıyorlar. İsa Mesih'in ölümü ve gömülmesi olayları hakkında yapılan bu açıklama ciddi problemlerle yüklüdür.
203. Aslında, Yahudi yetkililerinin yeni Hristiyan hareketini durdurmak için yaptıkları bu zayıf saldırı, ne kadar ümitsiz olduklarını göstermektedir. Bu teoriyle ilgili ilk problem komik bile sayılır. Eğer Roma'lı askerler uyuya kalmışlarsa, o zaman "bedeni öğrencilerin çaldığını" nasıl bilebilirlerdi?
204. Savunma tarafı için çalışacak olan herhangi bir avukat, askerlerin başını tanık kürsüsüne oturtup sorgulamaya bayılırdı. Böyle bir iddia sadece mahkemede komik duruma düşmez, aynı zamanda ertesi sabah gazeteler böyle bir davanın açılmasına izin vererek, vergi ödeyenlerin parasını boşa harcadığı için valiyi çarmıha gererlerdi.
205. İkinci problem de aynı derecede gülünç. Önemsiz gibi görünen asker birliğinin uyuya kalmış olması düşüncesi bazı kaşları çatmış olmalıdır.
206. Askerlerin çok iyi derecede disiplin edilmiş olduklarını bir önceki incelememizden hatırlamış olmalısınız. Dr. cezalandırılma korkusunun- özellikle gece nöbetlerinde, görevde kusursuz dikkati sağladığını söylemektedir.

207. Bu güvenlik bölüğü bir savaş makinesiydi. Eğer öğrenciler herhangi bir şey denemiş olsalardı, bu “altı-saniye savaşı” olmuş olurdu. Tek bir asker bütün öğrenci grubuyla baş edebilirdi. Tek eliyle hepsinin korkudan kaçmalarını sağlayabilirdi.
208. Gerçekten de Matta bize öğrencilerin korkaklığından bahsetmektedir. İsa, Getsemani Bahçesi’nde tutuklandığında, “öğrencilerin hepsi O’nu bırakıp kaçtı.” Üçüncü problem çok açık; mezarı kapatan tonlarca ağırlıktaki aşırı büyük taşın pozisyonu.
209. Yukarı kaldırılmış ve mezardan uzaklaştırılmış olması, bütün birliğin bunlar olurken uyumuş olması düşüncesini savunmayı çok zorlaştırmaktadır. Eğer Elçiler mezara girmek isteseydi, sessizce askerlerin etrafından dolaşıp taşı kenara yuvarlayıp, bedeni çalmaktansa, neden birisinin taşı kaldırıp uzağa taşımış görüntüsü veren bir pozisyona, bütün girişi kaplayan birbuçuk ile iki ton arasındaki taşı yokuş yukarı hareket ettirmiş olsunlar.
210. Yuvarlanan taşı duymamış olmak için bu askerlerin kulağında pamuk tıkaçları olması gerekirdi. Richter ölçeğinde küçük bir deprem kaydedilebilirdi! Hangi teori öne sürülürse sürülsün, taşın durumunun açıklanması gerekir.
211. Öğrencilerin bedeni çalması” teorisinin dördüncü problemi, böyle bir hareketin tarihte onlar hakkında yazılan her şeyle ters düşmesidir. Onlar yüksek ahlak ve onur sahibi insanlardı.
212. Tarihçilerin Roma İmparatorluğu’nun çöküş dönemi ve dağılması analizinde, Hristiyanlığın hızlı büyüme başarısındaki beş sebepten biri olarak “ilk Hristiyanların saf, ama güçlü ahlâklarını” göstermektedir.
213. Bunun yandaşlarının, Mesih’in yandaşlarının sadece insanlara bir yalanı yutturduklarını değil (ki böyle bir düşünce Efendilerinin öğrettiği ve uğruna öldüğü şeyin tam aksidir), hayatlarının geri kalan kısmını “dirilmiş Mesih” yalanını iddia ederek yaşadıklarını iddia etmelerini gerektirir.
214. Bütün bunları korkaklardan, şehit olan cesur adamlara dönüşerek ve bir yalan olduğunu bilerek yapıyor olmaları gerekirdi. İsa’nın öğrencileri bundan sonra tutuklanmayı, hapsedilmeyi, dövülmeyi ve korkunç şekillerde öldürülmeyi hiçe saydılar.
215. Hiç biri, hiçbir zaman Rab’bi inkar etmedi ve Mesih’in dirilmiş olduğu inancından vazgeçmedi. Bu durum tarihle paralellik göstermiştir. Eğer İsa’nın diriliş olayı onların bir sahtekârlığı olsaydı, bir tekinin bile baskı altında değişmediğinin farkına varmak ,daha fazla hayret verici olurdu.

216. Ölümle karşı karşıya geldiklerinde bile, hiç bir zaman vicdanlarını rahatlatmak için aldatmacalarını itiraf etmediler. Ünlü hukuk otoritelerinden birisi “Eğer İsa Mesih ölümden dirilmiş olmasaydı, Elçilerin en sonunda dayanamayıp vazgeçeceklerini” ifade etmektedir.
217. İngiliz hukuk otoriteleri de, görüşlerinde bu teorinin, çok iyi tanıdığımız öğrencilerin ahlâki öğretilerine, yaşamlarının kalitesine, acı çekerken ve cezalandırılırlarken olan sadakâtlerine tam ters düşüyor.
218. Moralleri bozuk ve cesaretleri kırılmış, gerçekten kaçanlardan, hiç bir itirazın susturamayacağı tanıklara olan dramatik dönüşümlerini açıklamaya başlayamıyor bile.
219. Bu bakış açısı o kadar çok cazip gelmiştir ki, Hristiyanlık karşıtı konuşmalar yapanlar bile şunu itiraf etmiştir: “Tarihçiler, öğrencilerin İsa’nın dirilmiş olduğuna gerçekten inandıklarını tarihi bir gerçek olarak kabul etmelidirler.”
220. Yahudi bilim adamları, öğrencilerin böyle bir aldatmacayı yapamayacak kadar onurlu olduklarını kabul etmektedir. Bununla ilgili son problemin biraz açıklanmaya ihtiyacı var. Eğer öğrenciler Mesih’in bedenini çalmışlarsa, o zaman Mesih’in dirilişten sonra birçoklarına olan görünüşleri, özellikle de bir keresinde beş yüzden fazla kişiye olan görünüşü nasıl açıklanabilir?
221. Başka bir benzer teori de, Roma’lı ya da Yahudi yetkililerin bedeni aldığı ve ölümden dirilişle ilgili sahte bir iddianın olmaması için güvenli bir yere koyduğu teoridir. Birisi, “Neden yetkililer bütün problemlerinin kaynağı olan bu şeyi yapmışlardı?” sorusunu sorana kadar kulağa iyi geliyor.
222. Öğrenciler Kudüs’e geri dönerek, Mesih’in dirilmiş olduğunu yaydılar. Eğer öğrettikleri yanlış idiyse, bütün diğerlerinin yapması gereken, bedeni ortaya çıkarmaktı. Resmi itiraz neredeydi? Neden yetkililer “Bu anlamsız!
223. Bedenin yerini değiştirmek için emirleri biz verdik” demediler. Ve eğer bu yeterli olmazdıysa, neden bedenin yerini değiştirenleri tanıklık için çağırmadılar? Veya neden hemen kuşku duyanları bedenin yattığı yeni yere götürmediler?
224. Son çare olarak neden Mesih’in bedenini bir binek arabasına koyup, doğrudan Çarmıh yolunda yürüyüş yapmadılar? Bu halka yapılacak olan gösteri sadece yeni doğmuş olan değil, daha doğmak üzere olan Hristiyanlığı öldürmüştü olurdu!
225. Yukarıdaki sorunun sadece tek bir mantıklı cevabı var; bedeni gösteremediler. Yetkililerin bedenin nerede olabileceği hakkında hiç bir fikirleri yoktu.

226. Hristiyanlık bedensiz bir inançtır. Bedenin nerelerde olabileceğiyle ilgili, şu sonuca varılabilir: “Yahudilerin sessizliği, Hristiyanların sesinden daha yüksek sesle konuşmaktadır.” Buna ek olarak Dr. şunu açıklıyor, İlk Hristiyanların böyle bir hikayeyi uydurmuş olmaları, sonra da bunu çürütebilecek olanlara bunu vaaz etmeleri güvenirliliğin ötesindedir.
227. Mesih’in dirilişi hakkındaki bir tartışma sırasında, Afrika’da okuyan bir öğrenci esprili bir şekilde şöyle dedi: “Siz zavallı Hristiyanlar, nereye gittiğinizi bilmiyorsunuz! Biz efendimizin mezarına gidiyoruz ve bizde onun bedeni var.
228. Siz efendinizin mezarına gidiyorsunuz ve mezar...”Şaşkınlığını fark ettim ve şöyle dedim: “Devam et, söyle! Mezar boş!” Ah, yüzündeki ifadeyi fotoğraf makinesiyle çekmeyi o kadar isterdim ki. O öğrenci ilk defa mezarın boş olduğu gerçeğinin farkına vardı.
229. Bir sonraki iddia, tencerenin dibini kazmaya yakınlaşıyor. “Baygınlık Hali” olarak adlandırılıyor. Bu görüş, onsekizinci yüzyıl rasyonalistleriyle popülerdi. Günümüzde bir çok üniversite kampüsünde ve biraz farklı bir formda da olsa bazı heterodoks gruplar arasında popülerdir.
230. Bayılma görüşü şöyle bir şey: İsa çarmıhta gerçekten ölmedi. Çarmıha çivilendi, şok geçirip acı çekti ve kan kaybına uğradı. Ama ölmek yerine, bütün kuvveti tükendiğinde, sadece bayıldı.
231. Öğrenciler, ölmüş olduğunu sanarak, O’nu canlı canlı gömdüler. İçine yerleştirildiği soğuk mezar O’nu yeniden canlandırdı. Öğrencileri o kadar cahillerdi ki, ölmekte olan birisinin tekrar yaşama dönmesine inanamadılar, böylece bunun ölümden bir diriliş olduğu konusunda ısrar ettiler.
232. Bu durumda şunları açıklaması gerekir: İsa altı tane mahkemeye çıktı –üç Roma, üç Yahudi; Roma kırbaçlarıyla tarifi ötesinde dövülmüştü; O kadar güçsüzdü ki kendi çarmıhını, haç şeklindeki tahta kütükleri taşıyamadı; Haçlanırken ellerinden ve ayaklarından çivilendi; Roma’lılar, O’nun böğrüne mızrak soktukten sonra görgü tanıkları şöyle dedi;
233. “Kan ve su çıktı”, ölümün bir işareti; Dört cellat O’nun ölümünü onayladılar – hepsi de yanılmış olmalı; Elli kilodan fazla baharat ve yapışkan madde ile O’nun bedenini kapladılar – bütün bunların arasından nefes almış olmalı; Soğuk ve nemli bir mezara kondu; Mezarın girişine büyük bir taş yerleştirildi; Roma’lı askerler orada nöbete yerleştirildi ve Girişe bir mühür konuldu.

234. Bu teoriye göre daha sonra inanılmaz bir şey oldu. Kabirdeki nemli soğuk hava, O'nu öldüreceğine, O'nu iyileştirdi. Kıyafetini yararak çıktı, taşı yerinden kaldırdı, askerleri döverek uzaklaştırdı ve bundan kısa bir süre sonra öğrencilerine, “Yaşamın Rab’bi” olarak görüldü.
235. Hiçbir kanıtı aldırmayan bu hipotezin, onsekizinci yüzyıl rasyonalistlerinin popüler bir açıklaması olduğuna inanmak zor. Bu teorinin gerçekliğiyle ilgili, akıllıca ve çok mantıklı olarak şunu ifade ediyorlar
236. Dirilişin kendisinden bile daha büyük bir mucize olurdu.İncil’deki doğaüstü unsurların karşıtlarının arasında en sert olan ve Hristiyanlığa en çok zarar veren çalışmaları yapan kişi, mucizede yer alan her şeye karşı olan bütün kötü amaçlı eleştirilerine ve katı inkarlarına rağmen
237. İsa’nın baygınlıktan sonra tekrar canlandığı hakkındaki bütün fikirlere öldürücü darbeyi vurdu. Şöyle dedi: “Kabirden yarı ölü olarak çalınmış, zayıflık ve hastalıktan sürünen, tıbbi yardım isteyen; bandajlanmaya ihtiyaç duyan ve en azından çektiği acılara teslim olan bir varlığın öğrencilerine ölümün ve mezarın Fatihi
238. Yaşamın Prensi izlenimini (ki bu izlenimi daha sonraki hizmetlerinin temelini oluşturuyor) vermesi imkansızdır. Bu şekilde yeniden yaşama dönme, O’nun yaşamda ve ölümden bırakmış olduğu izlenimini zayıflatırdı.
239. Üzüntülerini hevese ya da saygı ile tapınmaya çevirmesi kesinlikle olmazdı.” İsa Kendisinin Mesih olduğuna inanıyordu ve bu yüzden bir entrikayla çok iyi zamanlanmış ve detaylandırılmış bir planla, O’nun dirilişi gibi görünmesini sağlayacak olan bir komplo kurmuştu.
240. İsa, Aramatya’lı Yusuf’la ve isimsiz bir “genç adam” ile anlaşmıştı. Eski Antlaşma’daki Mesih’le ilgili bir çok peygamberliği biliyordu ve yaşamını öyle bir düzenlemişti ki, bu kehanetleri gerçekleştirmiş ve insanların zihinlerini istediği şekilde değiştirmişti.
241. Uyuşturucunun etkisiyle, İsa çarmıhta ölmüş gibi görünmeyi ayarladı. Uyuşturucu O’na, üzüm sirkesi kendisine sunulduğunda verilmişti.Planı göre, Yusuf, O’nun bedenini alıp kendi mezarlarından birine koyacaktı.Uyuşturucunun etkisi geçtiğinde İsa, canlı olarak görünecek ve kendisini Mesih olarak açıklayacaktı.

242. Bununla birlikte, hiç beklenmedik bir şekilde Roma'lı askerın mızrağını O'nun böğrüne sokmasıyla komplo bozuldu. Sadece kısa bir süre için bilinci geri geldi ve sonunda öldü.
243. Şafaktan önce İsa'dan kalan ölümlü artıklar çabucak uzaklaştırıldı ve yok edildi, böylece mezarı boş kaldı. Daha sonra "bilinmeyen genç adam", duygusal olarak çıldırmış bir durumda olan Meryem tarafından yanlışlıkla İsa sanıldı. Dört ayrı durumda gizemli genç adam, akli karışmış öğrenciler tarafından İsa olarak tanımlandı.
244. Ne Aramatya'lı Yusuf, ne de "gizemli" genç adam, hiçbir zaman öğrencilerin yanlış anlamasını düzeltmediler. Bu "görünüşler" İsa'nın takipçilerini, dışarı çıkıp, dünyayı değiştirmeleri için motive etti.
245. Atlatma teorisi tarihsel çarpıtma ve gerçeklerin saptırılmasında en son noktadadır. Onun oluşturduğu bu tezi şu şekilde özetlemek gerek Onun hayalperest düzenlemesi ispattan yoksundur... Benim görüşüme göre bu kitap, katıksız tuhafliklarla dolu olduğundan yok sayılmalıdır.
246. Bu hikayelerin bir çoğu genellikle sansasyonel haberciliktir. Bu görüşten bahsetmemin tek sebebi, birçok öğrencinin ve profesörün dirilişten bahsederken bunları öne sürmeleridir.
247. Atlatma Komplosu'nun ilk problemi, apaçık "al ve seç" yaklaşımıdır. Kanıtlara önyargıyla yaklaşmanın klasik bir örneğidir ve görüşünü etkileyen etkenleri seçip, diğerlerinin hepsini reddetmektir. Bütün bunlar, kendi olaylar düzenine nasıl uyduğu dışında, hiç bir görünür kriter olmadan yapılmıştır.
248. Örneğin, mezara yerleştirilmiş olan askerleri ele alalım. O mezardaki askerleri reddetti, çünkü Yeni Antlaşma'da bunu kayda alan tek yazar Matta'dır. Sebep olarak gözüken; eğer sadece bir yazar, bir olayı kayda alıyorsa, o zaman kabul edilmeyebilir. Bununla birlikte, Mesih'in böğrüne saplanan mızrak hikayesini kabul etmektedir.
249. Aslında bu onun iddialarının arasındaki en büyüklerden biridir. iddia ettiğine göre, Mesih'in böğrüne saplanan mızrak, İsa'nın komplosunun bozulmasına sebebi. Bununla birlikte İsa'nın böğrüne saplanan mızrağı reddetmeliydi, çünkü bundan sadece Yuhanna'nın kayıtlarında bahsedilmektedir.
250. Şunları göz önünde bulundurduğunda başka problemler gelişmektedir; ölümün gerçekleştiğini onaylaması gereken dört cellat; tarihsel ve edebi olarak onun güvenilirliği için bir çok delil olan Roma'lı askerler

251. Roma mührü; taşın büyüklüğü; Mesih hakkında tarih boyunca yazılan her şeye tamamen ters olarak bu komplonun İsa'yı muazzam bir hileye soktuğunun farkına varılması; öğrencilerdeki değişim.
252. Dr. Onun hakkında yazarken; "İnanmamız istenen şey, şüpheli öğrencilerin kafalarının karıştığıdır. Bu genç adamın görünmesiyle İsa'nın dirilmiş olduğuna inandılar ve bu kafa karışıklığıyla öyle bir değiştiler ki, vaaz ettikleriyle Kudüs'ü altüst ettiler." Ve bir kalemde Mesih'in görgü tanıklarına olan görünüşlerin dördünü birden yok ediyor, çünkü teoriyle uyuşmuyordu.
253. Pavlus, beş yüz tanığa olan görünüşü, bu beş yüz kişinin büyük bir çoğunluğunun yaşadığı ve yazılanları kabul ya da inkar edebilecekleri bir zamanda söyledi ve yazdı. Eğer beş yüz tanık olmasaydı, Pavlus'u sinagoglarda ve tiyatrolarda da alaya alırlardı. Bunun yerine, bu öğretişe karşılık binlercesi Mesih'e geldi.
254. Gerçekler teorilerden daha yüksek sesle konuşuyor. Dirilişi açıklayan doğal teoriler Roma'lı ve Yahudi yetkililerin mezarda aldığı önlemlerin ışığında dikkatlice incelenmiş oldular. Tarihsel iddiaları analiz etmek için yetiştirilmiş bir kişi şöyle tamamlıyor
255. Bundan sonra bu teorilerden hiç biri, ilk Diriliş sabahı olanlarla ilgili tarihsel yeniden yapılandırma için, hiç bir güvenilir temel önerememektedir. Eğer dürüstçe incelenirse, onlar hemen hemen hayali gözükmemektedir. Dürüstçe incelendiklerinde çözüm sağlamaktan çok
256. Daha fazla zorluklar çıkarmaktadırlar. Hiçbir teori, o zamanlar yazılmış olan bütün olayları açıklayamıyor ve bunu yapmaya başlamaları için bir kaç tanesinin akıl almaz bir birleşimi gerekir. Bu kadarı Hristiyanlıktan bir özür olarak değil,
257. Ciddi bir tarihsel araştırma olarak kabul edilmelidir." Bir çok kere, eminim, Yahudi başkâhinler: "Neden Roma'lılardan mezarı korumalarını istedik ki?" diye derin derin düşünmüş olmalı. O kadar çok önlem almışlardı ki, aslında abartmışlardı ve bu da İsa'nın dirilişi için anlamlı bir tanıklık olmuştur.
258. O Dirildi! Sadece bir tek sonuç önyargılı fikirlerin açıklayamadığı olayı açıklamaktadır.
259. Bu sonuç da; tarihte gerçekten de doğaüstü bir şekilde yer almış olan Mesih'in dirilmiş olduğu sonucudur.

